

2009 YILINDA DA BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI BİR MİLYONUN ÜZERİNDE GERÇEKLEŞTİ.

4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30. maddesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkının kullanımına ilişkin verileri içeren 2009 yılı raporlarını Şubat ayı içerisinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu aynı maddenin “Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir. Bu raporlar takip eden iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır.” hükmü uyarınca, hazırladığı “2009 Yılı Bilgi Edinme Genel Raporu”nu, 22/04/2010 tarih ve 590 sayılı yazısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Söz konusu rapora göre 2009 yılında Türkiye genelinde 1.091.589 adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır.

2009 yılında toplam başvuruların yüzde 86.8’ini oluşturan 947.637 başvuruya olumlu cevap verilmiştir. 2008 yılında olumlu cevap verilen başvuruların oranı ise yüzde 86.2’dir.

Kısmen olumlu kısmen de olumsuz cevap verilen 53.300 başvurunun ise toplam başvuru içindeki oranı yüzde 4,9’dur.

Gizli ya da sır niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan 3.504 başvurunun da toplam başvuru içindeki oranı yüzde 0,3’dür. Bu oran 2008 yılında yüzde 0,5’dir.

2009 yılında reddedilen başvuru sayısı 84.723’dür. Bu yıl toplam başvurular içerisinde reddedilen başvuru oranı yüzde 7.5 iken 2007 ve 2008 yılında bu oran yüzde 7.4 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer yandan başvurusu reddedilenlerden yargıya itiraz edenlerin toplam sayısı 2008 yılında 408, 2009 yılında 745 olmuştur.

2009 yılı içerisinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna kurum ve kuruluşların verdiği cevaplar üzerine 1.229 itiraz başvurusu yapılmıştır. 2008 yılında 1305 olan Kurula itiraz sayısının 2009 yılında düştüğü gözlenmektedir. Kurula yapılan itiraz başvuruların 382’si kabul, 241’i ise kısmen kabul edilmiştir. 449 başvuru için kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden red kararı verilmiştir. İtirazlardan 74 başvuru hakkında ise karar alınmasına yer olmadığına hükmedilmiştir. 44adet başvuru da eksik evraklarının tamamlanmaması, başvurunun geri çekilmesi ve başvurunun mükerrer olması nedeniyle işleme konulamamıştır. İncelemeye alınan 39 başvurunun nihai kararı ise 2009 yılında alınamamıştır.

2009 yılında Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlarca uygulamada karşılaşılan tereddütler için Kurula 15 başvuru yapılmış ve Kurulun aldığı kararlar ilgili kurumlara bildirilmiştir.

2009 yılında Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına 1.405 başvuru yapılmış; bunların 1.024’ü olumlu cevaplandırılmış; 173 başvuru ise ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Günümüzde bilgi edinme hakkı demokrasinin olmazsa olmaz şartlarından biri olarak kabul edilmektedir. Demokrasi anlayışında temsili demokrasiden katılımcı demokrasiye doğru yol alış, bilgi edinme hakkının önemini daha da arttırmıştır. Devlet yönetimine katılma ya da diğer adıyla siyasal katılma olarak tanımlanan katılımcı demokrasi, hedeflerin ve bunlara ulaşmada kullanılacak yolların belirlenmesinde vatandaşların etkili olmaları esasına dayanmaktadır. Bilgi edinme hakkı da yönetime katılmada önemli bir araç olmaktadır.

Bilgi edinme hakkı, vatandaşların devletin işleyişiyle ilgili bilgilere erişimin ve yönetimin şeffaflığının yolunu açmaktadır. Denetlenebilen, halka yakın bir yönetim yapısının gelişmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda söz konusu hakkın kullanımının yaygınlaşması, hem siyasal kültürün gelişmesine katkıda bulunmakta hem de vatandaşların kendilerini geliştirebilmelerine olanak tanıyan bir toplumun oluşumuna yol açmaktadır.

Bu nedenle, çağımızda bilgi edinme hakkı, yönetime katılım hakkı ile paralel yürümekte ve vazgeçilemez nitelik taşımaktadır.

[4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununun Çerçevesinde Hazırlanan 2009 Yılı Bilgi Edinme Genel Raporunu İnceleyebilirsiniz.](#)